

Pravilna upotreba lekova u dijabetesu

Dijabetes je hronično oboljenje koje se manifestuje hiperglikemijom. Veliki broj studija je pokazao da dobra kontrola vrednosti glukoze u krvi može prevenirati ili odložiti komplikacije dijabetesa poput oštećenja očiju, bubrega, krvnih sudova i nerava.

Kada lekar postavi dijagnozu dijabetesa, potrebna je detaljna edukacija pacijenta jer on zauzima centralno mesto u uspešnosti terapije.

Edukacija podrazumeva:

1. Promena načina života – povećanje fizičke aktivnosti, promena načina ishrane
2. Pravilnu upotrebu lekova
3. Samokontrolu glikemije

Pravilna upotreba lekova ima ključnu ulogu u kontroli šećera u krvi. Koriste se insulin i oralni antidijetici.

Postoje razni oblici insulina koji se razlikuju po otpočinjanju i dužini dejstva. Brzodelujući insulini se daju neposredno pre obroka. Insulini dugog dejstva i bifazni insulini se daju pre obroka ili pre spavanja u zavisnosti od saveta lekara, zato što insulini dugog dejstva obezbeđuju 24-časovnu insulinizaciju, pa se mogu primenjivati nezavisno od obroka ili doba dana.

Insulini se čuvaju u frižideru na $T = 4^{\circ}\text{C}$, ali se moraju izvaditi na sobnu temperaturu oko 30min pre primene. Aplikuju se najčešće supkutano u predeo nadlaktice, glutealne regije, ali je najbolja resorpcija u predelu prednjeg trbušnog zida.

Apoteka Užice

Ne smeju se koristiti insulini koji su bili prethodno zamrznuti!

Iako se većina zadržava dejstvo i do 28 dana na sobnoj temperaturi, ne treba ih izlagati suncu!

Oralni antikoagulansi su raznovrsna grupa lekova. Najčešće koristi mono ili kombinovana terapija metformina i derivata sulfonilureje.

Metformin (Gluformin®, Tefor®, Glucophage®...) se uzima za vreme ili posle obroka. Derivate sulfonilureje (Amaril®, Limeral®, Daonil®, Glioral®, Diaprel MR®...) se koriste neposredno pre jela, po mogućstvu pre doručka, ili prvog glavnog jela.

Bez obzira koji lek se koristi kao kontrola dijabetesa potrebno je tačno se pridržavati uputstava lekara ili farmaceuta o njihovoj primeni i ne zaboraviti dodatne nefarmakološke mere koje će vam pomoći u kontroli vašeg dijabetesa.